Chapter 1 פרק א

It has been taught (Niddah, end ch. 3): An oath is administered to him [before birth, warning him]: "Be righteous and be not wicked; and even if the whole world tells you that you are righteous, regard yourself as if you were wicked."

This requires to be understood, for it contradicts the Mishnaic dictum (Avot, ch. 2), "And be not wicked in your own estimation." Furthermore, if a man considers himself to be wicked he will be grieved at heart and depressed, and will not be able to serve G-d joyfully and with a contented heart; while if he is not perturbed by this [self-appraisal], it may lead him to irreverence, G-d forbid.

However, the matter [will be understood after a preliminary discussion].

We find in the Gemara five distinct types—a righteous man who prospers, a righteous man who suffers, a wicked man who prospers, a wicked man who suffers, and an intermediate one (Benoni). It is there explained that the "righteous man who prospers" is the perfect tzaddik; the "righteous man who suffers" is the imperfect tzaddik. In Raaya Mehemna (Parshat Mishpatim) it is explained that the "righteous man who suffers" is one whose evil nature is subservient to his good nature, and so on. In the Gemara (end ch. 9, Berachot) it is stated that the righteous are motivated by their good nature,... and the wicked by their evil nature, while the intermediate men are motivated by both, and so on. Rabbah declared, "I, for example, am a Benoni" Said Abbaye to him, "Master, you do not make it possible for anyone to live," and so on.

To understand all the aforesaid clearly an explanation is needed, as also to under-stand what Job said [Bava Batra, ch. i], "Lord of the universe, Thou hast created righteous men and Thou hast created wicked men,..." for it is not preordained whether a man will be righteous or wicked.

It is also necessary to understand the essential nature of the rank of the Intermediate. Surely that cannot mean one whose deeds are half virtuous and half sinful, for if this were so, how could Rabbah err in classifying himself as a Benoni? For it is known that he never ceased studying [the Torah], so much so that the Angel of Death could not over¬power him; how, then, could he err to have half of his deeds sinful, G-d forbid?

Furthermore, [at what stage can a person be considered a Benoni if] when a man commits sins he is deemed completely wicked (but when he repents afterward he is deemed completely righteous)? Even he who violates a minor prohibition of the Rabbis is called wicked, as it is stated in Yevamot, ch. 2, and in Niddah, ch. I. Moreover, even he who has the opportunity to forewarn another against sinning and does not do so is called wicked (ch. 6, Shevuot). All the more so he

תניא [בספ"ג דנדה] משביעים אותו תהי צדיק ואל תהי רשע ואפי' כל העולם כולו אומרים לד צדיק אתה היה בעיניך כרשע וצריך להבין דהא תנן [אבות פ"ב] ואל תהי רשע בפני עצמד וגם אם יהיה בעיניו כרשע ירע לבבו ויהיה עצב ולא יוכל לעבו' ה' בשמחה ובטוב לבב ואם לא ירע לבבו כלל מזה יכול לבוא לידי קלות ח"ו. אך הענין כי הנה מצינו בגמרא ה' חלוקות. צדיק וטוב לו צדיק ורע לו רשע וטוב לו רשע ורע לו ובינוני. ופירשו בגמרא צדיק וטוב לו צדיק גמור צדיק ורע לו צדיק שאינו גמור 'וברעיא מהימנא פ' משפטים פי צדיק ורע לו שהרע שבו כפוף לטוב וכו' ובגמרא ספ"ט דברכות צדיקים יצ"ט שופטן כו' רשעים יצה"ר שופטן בינונים זה וזה שופטן וכו' אמר רבה כגון אנא בינוני א"ל אביי לא שביק מר חיי לכל בריה וכו' ולהבין כל זה באר היטב וגם להבין מה שאמר איוב 'ב"ב פ"א] רבש"ע בראת צדיקי בראת רשעי' כו' והא צדיק ורשע לא קאמר. וגם להבין מהות מדרגת הבינוני שבודאי אינו מחצה זכיות ומחצה עונות שא"כ איך טעה רבה בעצמו לומר שהוא בינוני ונודע דלא פסיק פומיה מגירסא עד שאפי' מלאך המות לא היה יכול לשלוט בו ואיך היה יכול לטעות במחצה עונות ח"ו. ועוד שהרי בשעה שעושה עונות נקרא רשע גמור [ואם אח"כ עשה תשובה נקרא צדיק גמור] ואפילו העובר על איסור קל של דברי סופרים מקרי רשע כדאיתא בפ"ב דיבמות ובפ"ק דנדה ואפילו מי שיש בידו למחות ולא מיחה נק' רשע [בפ"ו דשבועו'] וכ"ש וק"ו במבטל איזו מ"ע שאפש' לו לקיימה כמו כל שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק שעליו דרשו רז"ל כי דבר ה' בזה וגו' הכרת תכרת וגו' ופשיטא דמקרי רשע טפי מעובר איסור דרבנן

who neglects any positive law which he is able to fulfil, for instance, whoever is able to study Torah and does not, regarding whom our Sages have quoted, "Because he hath despised the word of the Lord... [that soul] shall be utterly cut off...," It is thus plain that such a person is called wicked, more than he who violates a prohibition of the Rabbis. If this is so, we must conclude that the Intermediate man (Benoni) is not guilty even of the sin of neglecting to study the Torah. Hence he could have mistaken himself for a Benoni.

And as for the general saying that one whose deeds and misdeeds are equally balanced is called Benoni, while he whose virtues outweigh his sins is called a Tzaddik, this is only the figurative use of the term in regard to reward and punishment, because he is judged according to the majority [of his acts] and he is deemed "righteous" in his verdict, since he is acquitted in law. But concerning the true definition and quality of the distinct levels and ranks, "Righteous" and "Intermediate" men, our Sages have remarked that the Righteous are motivated [solely] by their good nature, as it is written, "And my heart is a void within me," that is, void of an evil nature, because he [David] had slain it through fasting. But whoever has not attained this degree, even though his virtues exceed his sins, cannot at all be reckoned to have ascended to the rank of the Righteous (tzaddik). This is why our Sages have declared in the Midrash, "The Almighty saw that the righteous were few, so He planted them in every generation,..." [for,] as it is written, "The tzaddik is the foundation of the world."

The explanation [of the questions raised above] is to be found in the light of what Rabbi Chayim Vital wrote in Sha'ar ha-Kedushah (and in Etz Chavim, Portal 50, ch. 2) that in every Jew, whether righteous or wicked, are two souls, as it is written, "The neshamot (souls) which I have made," [alluding to] two souls. There is one soul which originates in the kelipah and sitra achra, and which is clothed in the blood of a human being, giving life to the body, as is written, "For the life of the flesh is in the blood." From it stem all the evil characteristics deriving from the four evil elements which are contained in it. These are: anger and pride, which emanate from the element of Fire, the nature of which is to rise upwards; the appetite for pleasures—from the element of Water, for water makes to grow all kinds of enjoyment; frivolity and scoffing, boasting and idle talk from the element of Air; and sloth and melancholy—from the element of Earth. From this soul stem also the good characteristics which are to be found in the innate nature of all Israel, such as mercy and benevolence. For in the case of Israel, this soul of the kelipah is derived from kelipat nogah, which also contains good, as it originates in the esoteric "Tree of Knowledge of Good and Evil." The souls of the nations of the world, however, emanate from the other, unclean kelipot which contain no good whatever, as is written in Etz Chayim, Portal 49, ch. 3, that all the good that the nations do, is done from selfish motives. So the Gemara comments on the verse, "The

'וא"כ ע"כ הבינוני אין בו אפי עון ביטול תורה ומש"ה טעה רבה בעצמו לומר שהוא בינוני והא דאמרי' בעלמא דמחצ' על מחצה מקרי בינוני ורוב זכיות מקרי צדיק הוא שם המושאל לענין שכר ועונש לפי שנדון אחר רובו ומקרי צדיק בדינו מאחר שזוכה בדין אבל לענין אמיתת שם התואר והמעלה של מעלת ומדרגות חלוקות צדיקים ובינונים ארז"ל צדיקים יצ"ט שופטן שנא' ולבי חלל בקרבי שאין לו יצה"ר כי הרגו בתענית אבל כל מי שלא הגיע למדרגה זו אף שזכיותיו מרובים על עונותיו אינו במעלת ומדרגת צדיק כלל ולכן ארז"ל במדרש ראה הקב"ה בצדיקים שהם מועטים עמד ושתלן בכל דור ודור וכו' וכמ"ש וצדיק יסוד עולם: אך ביאור הענין על פי מ"ש הרח"ו ז"ל בשער הקדושה [ובע"ח שער נ' פ"ב] דלכל איש ישראל אחד צדיק ואחד רשע יש שתי נשמות דכתיב ונשמות אני עשיתי שהן שתי נפשות נפש אחת מצד הקליפה וסטרא אחרא והיא המתלבשת בדם האדם להחיות הגוף וכדכתיב כי נפש הבשר בדם היא וממנה באות כל המדות רעות מארבע יסודות רעים שבה דהיינו כעס וגאוה מיסוד האש שנגבה למעלה. ותאות התענוגים מיסוד המים כי המים מצמיחים כל מיני תענוג. והוללות וליצנות והתפארות ודברים בטלים מיסוד הרוח. ועצלות ועצבות מיסוד העפר. וגם מדות טובות שבטבע כל ישראל בתולדותם כמו רחמנות וג"ח באות ממנה כי בישראל נפש זו דקליפה היא מקליפ' נוגה שיש בה ג"כ טוב והיא מסוד עץ הדעת טוב ורע: משא"כ נפשות אומות עובדי גלולים הן משאר קליפות טמאות שאין בהן טוב כלל כמ"ש בע"ח שער מ"ט פ"ג וכל טיבו דעבדין האומות עובדי גלולים לגרמייהו עבדין וכדאיתא בגמרא ע"פ

kindness of the nations is sin,"—that all the charity and kindness done by the nations of the world is only for their own self-glorification, and so on.

וחסד לאומים חטאת שכל צדקה וחסד שאומות עובדי גלולים עושין אינן אלא להתייהר כו':

Chapter 2

The second soul of a Jew is truly a part of G-d above, as it is written, "And He breathed into his nostrils the breath of life," and "Thou didst breathe it [the soul] into me." And it is written in the Zohar, "He who exhales, exhales from within him," that is to say, from his inwardness and his innermost, for it is something of his internal and innermost vitality that man emits through exhaling with force.

So, allegorically speaking, have the souls of Jews risen in the [Divine] thought, as it is written, "My firstborn son is Israel," and "Ye are children unto the Lord your G-d". That is to say, just as a child is derived from his father's brain, so— to use an anthropomorphism— the soul of each Israelite is derived from G-d's (blessed be He) thought and wisdom. For He is wise— but not through a know-able wisdom, because He and His wisdom are one; and as Maimonides says

Note: And the Sages of the Kabbalah have agreed with him as is stated in Pardess of Rabbi Moshe Cordovero. Also according to the Kabbalah of the "Art" (Rabbi Isaac Luria) this is substantiated in the mystic principle of the "Clothing of the Light" of the En Sof, Blessed be He, through numerous contractions within the vessels ChaBaD of [the world of] Atzilut (Emanation), but no higher than that. For, as is explained elsewhere, the En Sof, blessed be He, is infinitely exalted over, and transcends, the essence and level of ChaBaD, which in relation to Him are regarded as a material action, as is written, "Thou hast made them all with wisdom."

that "He is the Knowledge and Knower,... and this is not within the power of any man to comprehend clearly,..." as it is written, "Canst thou by searching find G-d?" And it is also written, "For My thoughts are not your thoughts...,"

And though there are myriads of different gradations of souls (neshamot), rank upon rank, ad infinitum, as with the superiority of the souls of the Patriarchs and of Moses our Teacher above the souls of our own generations who live in the period preceding the coming of the Messiah, which are as the very soles of the feet compared with the brain and head, so in every generation there are the leaders of the Jews, whose souls are in the category of "head"

ונפש השנית בישראל היא חלק אלוה ממעל ממש כמ"ש ויפח באפיו נשמת חיים ואתה נפחת בי וכמ"ש בזוהר מאן דנפח מתוכיה נפח פי' מתוכיותו ומפנימיותו שתוכיות ופנימיות החיות שבאדם מוציא בנפיחתו בכח: כך עד"מ נשמות ישראל עלו במחשבה כדכתיב בני בכורי ישראל בנים אתם לה' אלהיכם פי' כמו שהבן נמשך ממוח האב כך כביכול נשמת כל איש ישראל נמשכה ממחשבתו וחכמתו ית' דאיהו חכים ולא בחכמה ידיעא אלא הוא וחכמתו א' וכמ"ש הרמב"ם הגהה והודו לו חכמי הקבלה כמ"ש בפרדס מהרמ"ק וגם לפי קבלת האר"י ז"ל יציבא מילתא בסוד התלבשות אור א"ס ב"ה על ידי צמצומים רבים בכלים דחב"ד 'דאצילו' אך לא למעלה מהאצילו וכמ"ש במ"א שא"ס ב"ה מרומם ומתנשא רוממות אין קץ למעלה מעלה ממהות ובחי' חב"ד עד שמהות ובחי' חב"ד נחשבת כעשייה גופניית אצלו ית' כמ"ש כולם בחכמה עשית: שהוא המדע והוא היודע כו' ודבר זה אין ביכולת האדם להבינו על בוריו כו' כדכתיב החקר אלוה תמצא וכתיב כי לא מחשבותי מחשבותיכם וגו' ואף שיש רבבות מיני חלוקי מדרגות בנשמו' גבוה על גבוה לאין קץ כמו גודל מעלת נשמות האבות ומשה רבינו ע"ה על נשמות דורותינו אלה דעקבי משיח' שהם בחי' עקביים ממש לגבי המוח והראש וכן בכל דור ודור יש ראשי אלפי ישראל שנשמותיהם הם בחי' ראש ומוח לגבי נשמות ההמון וע"ה וכן

and "brain" in comparison with those of the masses and the ignorant. Likewise [are there distinctions between] nefashot and nefashot, for every soul consists ofnefesh, ruach and neshamah. Nevertheless, the root of every nefesh, ruach and neshamah, from the highest of all ranks to the lowest that is embodied within the illiterate and the most worthless, all derive, as it were, from the Supreme Mind which is Chochmah Ilaah (Supernal Wisdom). [The manner of this descent is] analogous to that of a son who is derived from his father's brain, in that [even] the nails of his feet come into existence from the very same drop of semen, by being in the mother's womb for nine months, descending degree by degree, changing continually, until even the nails are formed from it. Yet [after all this process] it is still bound and united with a wonderful and essential unity with its original essence and being, which was the drop [as it came] from the father's brain. And even now, in the son, the nails receive their nourishment and life from the brain that is in the head. As is written in the Gemara (Niddah, ibid.), "From the white of the father's drop of semen are formed the veins, the bones and the nails." (And in Etz Chayim, Shaar ha-Chashmal, it is likewise stated, in connection with the esoteric principle of Adam's garments in the Garden of Eden, that they [the garments] were the "nails" [derived] from the cognitive faculty of the brain). So, as it were, is it actually true of the root of every nefesh, ruach and neshamah in the community of Israel on high: in descending degree by degree, through the descent of the worlds of Atzilut (Emanation), Beriah (Creation), Yetzirah (Formation) and Asiyah (Action) from His blessed Wisdom, as it is written, "Thou hast made them all with wisdom," the nefesh, ruach and neshamah of the ignorant and unworthy come into being. Nevertheless they remain bound and united with a wonderful and essential unity with their original essence and entity; namely, the extension of Chochmah Ilaah (Supernal Wisdom), inasmuch as the nurture and life of the nefesh, ruach and neshamah of the ignorant are drawn from the nefesh, ruach and neshamah of the saints and sages, the heads of Israel in their generation.

נפשות לגבי נפשות כי כל נפש כלולה מנפש רוח ונשמה מכל מקום שרש כל הנפש רוח ונשמה כולם מראש כל המדריגות עד סוף כל דרגין המלובש בגוף עמי הארץ וקל שבקלים נמשך ממוח העליון שהיא חכמה עילאה כביכול כמשל 'הבן הנמשך ממוח האב שאפי צפרני רגליו נתהוו מטפה זו ממש ע"י שהייתה תשעה חדשים בבטן האם וירדה ממדרגה למדרגה להשתנות ולהתהוו' ממנה צפרנים ועם כל זה עודנה קשורה ומיוחדת ביחוד נפלא ועצום במהותה ועצמותה הראשון שהיתה טפת מוח האב וגם עכשיו בבן יניקת הצפרנים וחיותם נמשכת מהמוח שבראש כדאיתא בגמ' [נדה שם] לובן שממנו גידים ועצמות וצפרנים [וכמ"ש בע"ח שער החשמל בסוד לבושים של אדם הראשון בגן עדן שהיו צפרנים מבחי' מוח תבונה] וככה ממש כביכול בשרש כל הנפש רוח ונשמה של כללות ישראל למעלה בירידתו ממדרגה למדרגה על ידי השתלשלות 'העולמות אבי"ע מחכמתו ית כדכתיב כולם בחכמה עשית נתהוו ממנו נפש רוח ונשמה של עמי הארץ ופחותי הערך ועם כל זה עודינה קשורות ומיוחדות ביחוד נפלא ועצום במהותן ועצמותן הראשון שהיא המשכת חכמה עילאה כי יניקת וחיו' נפש רוח ונשמה של עמי הארץ הוא מנפש רוח ונשמה של הצדיקים והחכמים ראשי בני ישראל שבדורם:

Chapter 3

Now, each distinction and grade of the three—nefesh, ruach and neshamah—consists of ten faculties, corresponding to the Supernal Ten Sefirot (Divine manifestations), from which they have descended, which are subdivided into two, namely, the three "mothers" and the seven "multiples," to wit: chochmah (wisdom) binah (understanding) and da at (knowledge); and the

והנה כל בחי' ומדרגה משלש אלו נפש רוח ונשמה כלולה מעשר בחי' כנגד עשר ספירות עליונות שנשתלשלו מהן הנחלקות לשתים שהן שלש אמות ושבע כפולות פי' חכמה בינה ודעת ושבעת ימי הבנין חסד גבורה תפארת כו' וכך בנפש האדם שנחלקת לשתים שכל ומדות. השכל כולל חכמה בינה ודעת. והמדות הן אהבת ה' ופחדו ויראתו ולפארו כו' וחב"ד "seven days of Creation:" chesed (kindness), gevurah (power), tiferet (beauty), and so on.

Similarly is it with the human soul, which is divided in two— sechel (intellect) and middot (emotional attributes). The intellect includes chochmah, binah and da at (ChaBaD), whilst the middot are love of G-d, dread and awe of Him, glorification of Him, and so forth. ChaBaD [the intellectual faculties] are called "mothers" and source of the middot, for the latter are "offspring" of the former.

The explanation of the matter is as follows:

The intellect of the rational soul, which is the faculty that conceives any thing, is given the appellation of chochmah—ב"ח מ"ה— the "potentiality" of "what is." When one brings forth this power from the potential into the actual, that is, when [a person] cogitates with his intellect in order to understand a thing truly and profoundly as it evolves from the concept which he has conceived in his intellect, this is called binah. These [chochmah and binah] are the very "father" and "mother" which give birth to love of G-d, and awe and dread of Him.

For when the intellect in the rational soul deeply contemplates and immerses itself exceedingly in the greatness of G-d, how He fills all worlds and encompasses all worlds, and in the presence of Whom everything is considered as nothing there will be born and aroused in his mind and thought the emotion of awe for the Divine Majesty, to fear and be humble before His blessed greatness, which is without end or limit, and to have the dread of G-d in his heart. Next, his heart will glow with an intense love, like burning coals, with a passion, desire and longing, and a yearning soul, towards the greatness of the blessed En Sof. This constitutes the culminating passion of the soul, of which Scripture speaks, as "My soul longeth, yea, even fainteth,..." and "My soul thirsteth for G-d,..." and "My soul thirsteth for Thee...." This thirst is derived from the element of Fire, which is found in the divine soul. As students of natural science affirm, and so it is

נקראו אמות ומקור למדות כי המדות הן תולדות חב"ד: וביאור הענין כי הנה השכל שבנפש המשכל" שהוא המשכיל כל דבר נקרא בשם חכמה כ"ח מ"ה וכשמוציא כחו אל הפועל שמתבונן בשכלו להבין דבר לאשורו ולעמקו מתוך איזה דבר חכמה המושכל בשכלו נקרא בינה והן הם אב ואם המולידות אהבת ה' ויראתו ופחדו

כי השכל שבנפש המשכלת כשמתבונן ומעמיק מאד בגדולת ה' איך הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וכולא קמיה כלא חשיב נולדה ונתעוררה מדת יראת הרוממות במוחו ומחשבתו לירא ולהתבושש מגדולתו ית' שאין לה סוף ותכלית ופחד ה' בלבו ושוב יתלהב לבו באהבה עזה כרשפי אש בחשיקה וחפיצה ותשוקה ונפש שוקקה לגדולת אין סוף ב"ה והיא כלות הנפש כדכתיב נכספה וגם כלתה נפשי וגו' וכתיב צמאה נפשי לאלהים וגו' וכתיב צמאה לך נפשי וגו' והצמאון הוא מיסוד האש שבנפש האלהית וכמ"ש הטבעיים וכ"ה בע"ח שיסוד האש הוא בלב ומקור המים והליחות מהמוח וכמ"ש בע"ח שער נ' שהיא בחי' חכמה שנקרא מים שבנפש האלהית ושאר המדות כולן הן ענפי היראה והאהבה ותולדותיהן כמ"ש במקום אחר. והדעת הוא מלשון והאדם ידע את חוה והוא לשון התקשרות והתחברות שמקשר דעתו בקשר אמיץ וחזק מאוד ויתקע מחשבתו בחוזק בגדולת אין סוף ב"ה ואינו מסיח דעתו כי אף מי שהוא חכם ונבון בגדולת א"ס ב"ה הנה אם לא יקשר דעתו ויתקע מחשבתו בחוזק ובהתמדה לא יוליד בנפשו יראה ואהבה אמיתית כי אם דמיונות שוא ועל כן הדעת הוא קיום המדות וחיותן והוא כולל חסד וגבורה פי' אהבה וענפיה ויראה וענפיה in Etz Chayim, the element of Fire is in the heart, whilst the source of [the element of] Water and moisture is in the brain, which is explained in Etz Chayim, Portal 50, to refer to the faculty of chochmah, called "The water of the divine soul." The rest of the middot are all offshoots of fear and love and their derivations, as is explained elsewhere.

Da'at, the etymology of which is to be found in the verse: "And Adam knew (yada) Eve," implies attachment and union. That is, one binds his mind with a very firm and strong bond to, and firmly fixes his thought on, the greatness of the blessed En sof, without diverting his mind [from Him]. For even one who is wise and understanding of the greatness of the blessed En Sof, will not— unless he binds his knowledge and fixes his thought with firmness and perseverence— produce in his soul true love and fear, but only vain fancies. Therefore da'at is the basis of the middot and the source of their vitality; it contains chesed and gevurah, that is to say, love with its offshoots and fear with its offshoots.